Ö-DIALOGENS SKÄRGÅRDSDAG

Sammanställning av utvärderingar

19 augusti 2026

Resultat från en platsbaserad dag för samverkan och dialog om Göteborgs södra skärgård.

Sammanfattning

Utvärderingarna visar en tydlig samsyn: södra skärgårdens utveckling kan inte hanteras som en rad fristående sakfrågor. Bostäder, skolor, omsorg, transporter, gods, avfall, krisberedskap, besöksnäring och natur- och kulturmiljö påverkar varandra. Deltagarna efterfrågar därför framför allt ett mer sammanhållet och långsiktigt arbetssätt.

Huvudslutsats
Det finns ett starkt behov av ett tydligt helhetsansvar för skärgårdsfrågorna, kombinerat med lokalt anpassade lösningar och tidig medverkan från öarnas invånare, verksamheter och föreningsliv.

Sex slutsatser i korthet

1. Samordning är den mest återkommande frågan. En skärgårdssamordnare eller motsvarande funktion behöver ha mandat att arbeta över förvaltnings-, bolags- och organisationsgränser.
2. Transporter och logistik är grundläggande infrastruktur. Persontrafik, gods, sjuktransporter, färdtjänst, bytespunkter och intern trafik på öarna behöver planeras som en sammanhängande kedja.
3. Bostäder är avgörande för permanentboende och demografisk balans. Särskilt efterfrågas hyresrätter, mindre och tillgängliga bostäder, familjebostäder, seniorboenden och personalbostäder.
4. Likvärdig service kräver skärgårdsanpassning. Samma resultat som på fastlandet kan kräva andra modeller för upphandling, bemanning, avfall, omsorg och säsongsvariationer.
5. Beredskap bör byggas lokalt inom en gemensam struktur. Öarnas praktiska kunskap behöver kopplas till stadens och regionens planering, med trygghetspunkter, reservkraft, vatten, kommunikation och sjuktransporter.
6. Utvecklingen måste vara varsam och robust. Klimatanpassning, natur- och kulturmiljöer, hamnar, enskilda vägar, energiförsörjning och transportbehov behöver vägas samman i långsiktiga konsekvensanalyser.

Omdömena om dagen är övervägande mycket positiva. Det platsbaserade upplägget gjorde vardagens beroenden konkreta och gav deltagarna perspektiv som är svåra att få genom enbart skriftliga underlag och sammanträden. Samtidigt efterfrågas tydlig återkoppling: vad tas vidare, av vem och när?

Om sammanställningen

Syfte och underlag

Sammanställningen återger utvärderingarna efter Ö-dialogens skärgårdsdag den 19 augusti 2026. Skärgårdsdagen var en platsbaserad dag för samverkan och dialog med sex stopp i södra skärgården. Teman som diskuterades var boende, service, transporter, skola, hemtjänst, näringsliv och krisberedskap. Boende, politiker och tjänstepersoner från staden och regionen samt andra centrala aktörer bjöds in.

Sammanställningen bygger på 26 inkomna formulär. Flera formulär är delvis ifyllda och vissa enskilda formuleringar har varit svåra att tyda. Oklara uppgifter har inte tolkats eller fyllts i.

Underlaget lyfter bland annat samordning, gods som lämnas på kaj, äldreomsorgens medverkan, demografi, hyres- och ingångsbostäder, klimatanpassning, enskilda vägar, hamnutbyggnad, lokal eldrift, sjuktransporter, parkering och samarbete med akademi och innovationsaktörer.

Anonymisering och bearbetning

Sammanställningen återger mönster, resonemang och förslag - inte vem som har lämnat en viss synpunkt. Namn, organisationstillhörighet, kontaktuppgifter och andra identifierande detaljer har tagits bort. Enskilda idéer redovisas som sådana och skiljs från sådant som återkommer i många svar.

Så ska materialet läsas

- Sammanställningen är kvalitativ och inte en statistisk undersökning.
- Återkommande teman visar vad flera deltagare lyfter, men anger inte exakt rangordning eller stöd i procent.
- Förslagen är deltagarnas inspel och behöver beredas, prioriteras och konsekvensbedömas i ordinarie processer.
- Avsnittet om öarna är en saklig bakgrund och ska inte läsas som en turistguide eller en fullständig nulägesbeskrivning.

Sammanställningens delar

1. Tematisk sammanställning av utvärderingarna
2. Återkommande förslag på åtgärder
3. Hur dagen upplevdes
4. Saklig bakgrund om södra skärgården och de sex öarna
5. Samlad slutsats

1. Tematisk sammanställning

1.1 Helhetssyn, samordning och ansvar

Det mest återkommande budskapet är att någon behöver hålla ihop skärgårdsfrågorna över förvaltnings-, nämnd-, bolags- och organisationsgränser. Beslut som är rationella inom ett enskilt verksamhetsområde kan få oväntade följder för andra funktioner på öarna. Ett förändrat trafikupplägg påverkar exempelvis skolresor, omsorg, personalförsörjning, varuleveranser och fritidsaktiviteter samtidigt.

Flera svar efterlyser en skärgårdssamordnare med tydligt mandat, alternativt en funktion eller ett nätverk som finns nära berörda förvaltningar och bolag och kan fånga helheten. Det finns också önskemål om en långsiktig strategi, gemensamma arbetsformer och tydliga besked om vem som äger en fråga och driver den vidare.

- inrätta ett tydligt samordningsansvar för södra skärgården,
- samla kommun, region, kollektivtrafik, lokalsamhälle och relevanta bolag kring gemensamma frågor,
- göra tvärsektoriella konsekvensanalyser innan beslut fattas,
- säkerställa att berörda verksamheter, däribland äldreomsorgen, deltar tidigt,
- använda Ö-dialogen för kontinuitet, återkoppling och gemensam uppföljning.

Ett närliggande tema är kunskap. Öbornas erfarenheter behöver tas till vara tidigt i processen, inte först när ett färdigt förslag ska förankras. Deltagarna efterfrågar samtidigt större skärgårdskunskap i stadens förvaltningar, bolag och upphandlingar.

1.2 Transporter och logistik - skärgårdens väg- och gatunät

Transportfrågorna är sammanställningens mest omfattande sakområde. Båttrafiken betraktas inte bara som kollektivtrafik utan som skärgårdens motsvarighet till vägnät, godstrafik och i vissa delar samhällsservice. För att vardagen ska fungera behöver hela resan och leveranskedjan planeras - från fastlandets bytespunkt till brygga, båt och den sista sträckan på ön. Planeringen måste omfatta både de helårsbebodda öarna och delårs- och sommaröarna, där trafikens omfattning och behov varierar kraftigt över året.

Persontrafik och bytespunkter

- högre turtäthet och bättre kvälls- och helgtrafik,
- förbindelser mellan öarna, inte enbart till och från fastlandet,
- turer som gör det möjligt för barn och unga att delta i fritidsaktiviteter,
- bättre samordning mellan båt, spårvagn, buss, färdtjänst och sjukresor,
- trafiklösningar som även fungerar för delårsboende, sommarboende och samhällsservice på de mindre öarna,
- långsiktiga lösningar för Saltholmens tillgänglighet, angöring och parkering samt bättre användning av Stenpiren.

Gods och vardagslogistik

Många deltagare beskriver godsfrågan som en viktig ny insikt. Både boende och offentliga verksamheter får problem när varor lämnas på kaj utan fungerande sista transportled. Förslagen rör samordnad frakt, tydligare ansvar, bättre information, lokala utförare, omlastningspunkter och lösningar för skrymmande varor, byggmaterial, avfall och verksamhetsleveranser.

Transportbehov på öarna

Flera svar uppmanar till att utgå från det faktiska transportbehovet i stället för från ett enskilt fordonsslag. Frågan gäller hur barn, äldre, personer med funktionsnedsättning, hantverkare, omsorgspersonal och gods ska kunna förflyttas samtidigt som öarnas låga fordonsnivå och småskaliga miljö bevaras. Fordons- och lastcykelpooler samt tydliga undantag för samhällsviktiga transporter nämns som möjliga verktyg.

1.3 Bostäder, permanentboende och demografisk balans

Bostadsfrågan beskrivs som en förutsättning för nästan allt annat. Utan en stabil och blandad permanentbefolkning försvagas underlaget för skola, service, kollektivtrafik, föreningsliv och lokalt näringsliv. Särskilt lyfts behovet av ingångsbostäder och hyreslägenheter som kan möjliggöra inflyttning och bredda befolkningssammansättningen.

- fler hyresrätter och mindre, tillgängliga bostäder,
- bostäder för barnfamiljer och unga vuxna,
- senior- och trygghetsboenden som skapar flyttkedjor,
- personalbostäder för skola, omsorg och andra bristyrken,
- fler boendeformer än friliggande villor,
- snabbare och tydligare plan- och byggprocesser,
- verktyg som stärker permanentboendet och minskar risken att nya bostäder blir fritidsboenden.

Några svar lyfter kommunal markpolitik, tomträtt, kooperativa lösningar eller särskilda incitament. Dessa idéer är inte lika brett återkommande, men visar att deltagarna efterfrågar fler verktyg än i dag. Planeringen behöver samtidigt väga in långsiktiga befolkningsprognoser och förändrade barnkullar.

1.4 Barnfamiljer, förskola, skola och meningsfull fritid

Svar kopplade till Asperö visar att barnfamiljers vardag behöver ses som en sammanhängande kedja. Det räcker inte att en skola formellt finns; förskola, skolans kvalitet, personalförsörjning, bostäder, transporter och fritidsaktiviteter måste fungera tillsammans.

- bevara kontinuitet och kvalitet i små skolor och förskolor,
- planera bostäder i anslutning till befintlig service,
- stärka kompetensförsörjningen, bland annat genom personalbostäder,
- använda lokaler flexibelt för skola, förskola och fritid,
- stödja föreningar och lokala aktiviteter,
- ge barn och unga möjlighet att resa kvällar och helger utan fullständigt beroende av föräldrar.

Flera betonar att osäkerhet om skolans framtid i sig påverkar familjers vilja att flytta till eller stanna kvar på öarna. Långsiktiga besked har därför betydelse utöver den direkta skolplaneringen.

1.5 Likvärdig service och stora säsongsvariationer

En viktig distinktion i svaren är att likvärdig service inte måste innebära identiska arbetssätt. Likvärdigheten bör bedömas utifrån resultatet för invånaren. På öarna kan detta kräva andra avtalsformer, lokala utförare, extra transportled och dimensionering efter både permanentbefolkning och stora säsongsvariationer.

Avfallshantering är det vanligaste konkreta exemplet. Förslagen omfattar permanenta och tydliga platser, bättre sortering, lösningar för trädgårds- och grovavfall, säsongsanpassad hämtning och samarbete med lokala aktörer. Även offentliga toaletter, besöksservice, vägskötsel och gemensamma ytor återkommer.

En särskild förutsättning är att mycket mark i skärgården är privatägd och inte kommunal. Det skapar ofta onödiga problem när service, tillgänglighet, avfall, vägar eller gemensamma anläggningar ska planeras och genomföras. Ansvar, rådighet och samverkan med markägare behöver därför klarläggas tidigt i processen.

Underlaget pekar också på finansiering och ansvar för enskilda vägar samt behovet av en tydlig ansvarig för hamnutbyggnadsfrågor. Detta illustrerar hur lokalt avgörande infrastrukturfrågor riskerar att hamna mellan organisatoriska ansvarsområden.

1.6 Krisberedskap, energi och resiliens

Det finns en tydlig uppfattning att varje ö behöver en beredskap anpassad till sina förutsättningar, samtidigt som lösningarna måste ingå i stadens och regionens gemensamma system. Lokalbefolkningen har redan erfarenhet, resurser och förmåga att hantera störningar. Offentliga verksamheter bör föra dialog med öborna, lära av befintlig beredskap och utveckla arbetet tillsammans.

- utrustad trygghetspunkt eller samlingsplats på varje ö,
- säker vattenförsörjning och reserver för mat, sanitet och kommunikation,
- lokal reservkraft samt utveckling av solenergi och batterilagring,
- inventering av lokala kunskaper, båtar, fordon, lokaler och andra resurser,
- planer för evakuering och sjuktransporter,
- lokala kontaktpersoner och tydlig koppling till stadens centrala krisorganisation,
- samarbete med civilsamhälle, räddningsaktörer, akademi och innovationsmiljöer.

Ett mer långtgående förslag är att utreda möjligheten till ö-drift av elnät med stöd av lokal produktion och batterier. Akademi kan bidra med tekniska studier, medan ekonomiska och organisatoriska modeller behöver utvecklas parallellt. Förslaget bör ses som en möjlig del av ett bredare arbete med resiliens och energiberedskap.

Beredskapsplaneringen behöver också omfatta delårs- och sommaröarna. Där kan avstånd, glesare trafik och stora säsongsskillnader påverka tillgången till akut sjukvård, sjuktransporter, kommunikation och annan samhällsviktig hjälp.

1.7 Äldreomsorg, tillgänglighet och generationsbalans

Donsöfrågan visar att äldreomsorg och inflyttning av yngre behöver hanteras tillsammans. En växande äldre befolkning ökar behovet av tillgängliga bostäder, lokalt anpassad omsorg och fungerande transporter. Samtidigt avgör bostäder, arbete, skola och service om yngre kan etablera sig.

- senior- och trygghetsbostäder samt mindre tillgängliga hyresrätter,
- lokalt anpassad hemtjänst och tillgång till vårdkompetens,
- tydlig samordning av sjuktransporter, färdtjänst och bytespunkter,
- stöd till äldre som har svårt att använda digitala tjänster,
- bostäder och resmöjligheter för omsorgspersonal,
- generationsöverskridande mötesplatser och aktiviteter.

Äldreomsorgen behöver vara delaktig i skärgårdsfrågorna redan i planeringen av bostäder, transporter, beredskap och service. Det gäller även möjligheten att ge hemtjänst och andra omsorgsinsatser på delårs- och sommaröarna, där restider, båtförbindelser och säsongsvariationer kräver särskild planering.

1.8 Varsam utveckling, klimat, natur- och kulturmiljö

Svaren uttrycker en tydlig vilja att utveckla skärgården utan att förlora dess kvaliteter. Fler bostäder, bättre tillgänglighet och fler besökare måste balanseras mot natur- och kulturmiljöer, låg fordonsnivå och de bofastas vardag.

Klimatanpassning är en viktig del av helheten. Stigande havsnivåer och ett förändrat klimat behöver vägas in i all långsiktig planering av bostäder, hamnar, vägar, el, vatten och annan samhällsviktig infrastruktur. Resiliens bör vara ett övergripande mål: skärgården ska vara robust och samtidigt öppen för förändring.

- ta fram en strategisk plan för hela södra skärgården,
- bygga beslut på gemensamma kunskapsunderlag och konsekvensanalyser,
- samordna bebyggelse, transporter, hamnar, vägar, energi och service,
- skydda värdefulla natur- och kulturmiljöer och utveckla dem varsamt,
- söka samarbete med akademi, innovationsaktörer och berörda näringar.

2. Återkommande förslag på åtgärder

Nedan sammanförs de mest återkommande åtgärdsförslagen med ett möjligt första steg. Förslagen behöver därefter beredas, prioriteras och förses med ansvar, tidplan och resurser.

1. Inrätta ett sammanhållande skärgårdsansvar. Första steg: ge en namngiven funktion i uppdrag att kartlägga pågående frågor, ansvariga aktörer och beslutspunkter över organisationsgränserna.
2. Ta fram en gemensam strategi för södra skärgården. Första steg: besluta om uppdrag, omfattning och gemensamt kunskapsunderlag för bostäder, trafik, service, klimat, natur- och kulturmiljö samt besöksnäring.
3. Gör en samlad transport- och logistikplan. Första steg: kartlägg personresor, gods, sjukresor, färdtjänst, kvälls- och helgtrafik, resor mellan öarna samt den sista transportsträckan på respektive ö, inklusive delårs- och sommaröarna.
4. Utred Saltholmen, Stenpiren, Fiskebäck och öarnas hamnar som bytes- och logistikpunkter. Första steg: samla ansvariga för trafik, parkering, angöring, hamn, gods och tillgänglighet i ett gemensamt uppdrag. Fiskebäcks särskilda betydelse för frakttransporter ska ingå uttryckligen.
5. Ta fram ett bostadsprogram för permanentboende och generationsbalans. Första steg: identifiera mark, planläge och möjliga upplåtelseformer för hyresrätter, mindre bostäder, familjebostäder, seniorboenden och personalbostäder.
6. Stärk barns och ungas sammanhängande vardag. Första steg: analysera förskola, skola, fritid, bemanning, lokaler och trafik som en gemensam kedja och lämna långsiktiga besked där osäkerhet hämmar inflyttning.
7. Pröva skärgårdsanpassade service- och upphandlingsmodeller. Första steg: välj två konkreta pilotområden, exempelvis gods/varuleveranser och avfall, där lokala utförare och säsongsvariationer kan vägas in.
8. Skapa lokala beredskapsplaner och trygghetspunkter. Första steg: genomför en gemensam inventering på varje ö av vatten, energi, lokaler, kommunikation, transporter, kompetenser och kontaktvägar.
9. Utred robust lokal energiförsörjning. Första steg: formulera ett förstudieuppdrag om reservkraft, solenergi, batterier och möjlig ö-drift tillsammans med nätägare, beredskapsfunktioner och akademi.
10. Säkerställ uppföljning genom Ö-dialogen. Första steg: publicera en enkel åtgärdslista med ansvarig aktör, nästa aktivitet och tidpunkt för återkoppling.

Föreslagen uppföljningsprincip
Varje prioriterad fråga bör ha en ansvarig aktör, ett definierat nästa steg och ett datum för återkoppling. Det minskar risken att tvärsektoriella frågor faller mellan stolarna.

3. Hur dagen upplevdes

Omdömena om skärgårdsdagen är övervägande mycket positiva. Dagen beskrivs som välorganiserad, lärorik, konkret och värdefull, med ett genomtänkt upplägg som gav många nya tankar.

Det platsbaserade upplägget värde

Det fysiska besöket gav en förståelse som deltagarna menar är svår att få genom skriftliga underlag eller möten i stadshuset. De sex stoppen gjorde öarnas olikheter synliga och visade samtidigt hur gemensamma grundvillkor - vatten, avstånd, omlastning, säsongsvariationer och små befolkningsunderlag - påverkar varje samhällsfunktion.

Nya perspektiv som återkommer

- vardagslogistikens praktiska komplexitet,
- hur transportkedjor och väntetider påverkar boende och verksamheter,
- att öarna har olika historia, bebyggelse och näringsliv trots gemensamma utmaningar,
- öbornas engagemang, kompetens och egen problemlösningsförmåga,
- behovet av samordning över organisatoriska gränser,
- krisberedskapens lokala dimension och värdet av befintlig kunskap,
- sambandet mellan bostäder, demografi, skola, omsorg och service.

Utvecklingspunkter

Flera deltagare vill se fler liknande dagar och att fler politiker och tjänstepersoner möter förutsättningarna på plats. Enstaka kommentarer pekar på att dagen var lång och innehöll mycket information. För framtida arrangemang kan detta mötas genom tydligare förhandsmaterial, prioriterade reflektionsfrågor och en kort, tidssatt uppföljning efter dagen.

> Det viktigaste efter dagen
> Det positiva lärandet behöver omsättas i synliga beslut och återkoppling. Deltagarna efterfrågar inte bara fortsatt dialog utan också besked om vilka frågor som förs vidare, av vem och inom vilken tid.

4. Om södra skärgården och öarna

Göteborgs södra skärgård

Göteborgs södra skärgård är en del av Göteborgs kommun och omfattar både helårsbebodda öar och öar som främst används för fritidsboende och friluftsliv. De sex helårsbebodda öar som stod i centrum för skärgårdsdagen är Asperö, Brännö, Köpstadsö, Vrångö, Donsö och Styrsö.

Öarna nås med kollektivtrafikens personfärjor från Saltholmen och i begränsad omfattning från Stenpiren. De är i huvudsak bilfria. Det gör båttrafiken, bryggorna, bytespunkterna och de lokala transportlösningarna till avgörande delar av vardagens infrastruktur. Styrsö och Donsö är sammanbundna med bro; övriga resor mellan de sex öarna sker med båt.

Södra skärgården rymmer värdefulla natur- och kulturmiljöer, ett aktivt föreningsliv, lokala företag och verksamheter samt ett stort antal besökare under delar av året. Samtidigt är öarna helårssamhällen där människor går i skola, arbetar, driver företag och behöver omsorg, service, transporter och beredskap. Säsongsvariationerna skapar både möjligheter och betydande kapacitetsutmaningar.

Öarna delar många grundvillkor men har olika karaktär, historia, befolkningsstruktur och serviceutbud. Därför behöver gemensam planering kombineras med lokalt anpassade lösningar.

Delårs- och sommaröarna

Utöver de sex helårsbebodda öarna finns delårs- och sommaröar, bland andra Knarrholmen, Kårholmen, Sjumansholmen och Stora Förö. De är en del av södra skärgårdens samlade geografi och får inte falla utanför planeringen enbart för att den folkbokförda befolkningen är liten eller varierar över året.

Även här behöver transporter, gods, avfall, dricksvatten, räddningsinsatser, sjukvård och möjligheten att ge hemtjänst fungera. Behoven är ofta starkt säsongsbundna och måste därför bedömas utifrån faktisk vistelse och användning, inte bara helårsfolkbokföring.

Asperö

Asperö ligger nära fastlandet och är den minsta av de sex helårsbebodda öarna. Ön har omkring 400 invånare, skola för de yngre årskurserna, badplatser och promenadstråk. Närheten till Saltholmen ger en relativt kort båtresa, men ön är liksom övriga öar beroende av fungerande färjetrafik och lokala transportlösningar.

I skärgårdsdagens material representerar Asperö särskilt frågan om barnfamiljers vardag: hur bostäder, förskola, skola, fritid, bemanning och transporter tillsammans kan skapa långsiktiga förutsättningar för familjer att bo kvar och flytta in.

Brännö

Brännö har omkring 900 helårsboende och en tydlig kulturhistoria präglad av bland annat jordbruk, lotsverksamhet och sjöfart. Ön har två färjelägen, Rödsten och Husvik, och är känd för sin småskaliga bebyggelse, badmiljöer och förbindelsen till naturreservatet Galterö.

Brännös fråga under dagen gällde likvärdig service. På en ö med stora säsongsvariationer, enskilda vägar och särskilda transportvillkor blir ansvar, finansiering, avfall, besöksservice och lokala utförare tydliga exempel på varför likvärdighet ibland kräver andra lösningar än på fastlandet.

Köpstadsö

Köpstadsö, ofta kallad Kössö, är en liten ö med smala gångvägar och mycket begränsad motortrafik. Skottkärran är ett karakteristiskt transportmedel, och det finns ingen dagligvarubutik på ön. Den småskaliga miljön gör ön särskilt beroende av att gods och vardagsleveranser fungerar hela vägen från fastlandet till mottagaren.

Köpstadsös case synliggjorde den sista transportsträckan och vem som ansvarar från brygga till slutlig destination. Frågan berör upphandling, omlastning, hantverkare och samhällsviktiga leveranser i hela södra skärgården.

Vrångö

Vrångö är den sydligaste av de större helårsbebodda öarna. Bebyggelsen ligger som ett band tvärs över ön, medan stora områden i norr och söder är naturreservat. Ön har fiskhamn, gästhamn, butik, service och uppskattade bad- och vandringsmiljöer.

Under skärgårdsdagen stod krisberedskap i centrum. Avståndet till fastlandet och beroendet av båttrafik gör vatten, el, kommunikation, sjuktransporter, lokala resurser och trygga samlingsplatser särskilt viktiga. Vrångö illustrerar samtidigt den resurs som finns i lokalkännedom, föreningsliv och praktisk erfarenhet.

Donsö

Donsö är tillsammans med Styrsö en av de största öarna i södra skärgården och har omkring 1 500 helårsboende. Hamnen, fisket och rederinäringen har en central roll, och ön har ett aktivt näringsliv. Donsö är sammanbundet med Styrsö genom bro, vilket skapar gemensamma vardagsflöden för service, skola, omsorg och transporter.

Donsös fråga handlade om demografi, omsorg och generationsbalans. Den växande äldre befolkningens behov av bostäder, vård, omsorg och sjuktransporter behöver mötas samtidigt som unga vuxna, barnfamiljer och personal ges möjlighet att etablera sig.

Styrsö

Styrsö har omkring 1 400 helårsboende och fungerar i flera avseenden som södra skärgårdens centralort. Ön består av flera samhällen med olika karaktär och har bland annat skola till årskurs 9, vård- och omsorgsboende, butiker, verksamheter och tre färjelägen. Styrsö och Donsö binds samman av bro.

Styrsös case behandlade varsam utveckling. Här blir behovet av bostäder, verksamheter, samhällsservice och tillgänglighet tydligt samtidigt som natur- och kulturmiljöer, smala vägar och den låga fordonsnivån behöver värnas. Frågan kräver gemensamma kunskapsunderlag, konsekvensanalyser och klimatperspektiv.

Gemensamma villkor - olika lösningar

De sex öarna visar varför en gemensam skärgårdsstrategi inte kan vara liktydig med en enda standardlösning. En liten ö utan butik, en ö med omfattande näringsliv och en ö med flera samhällsfunktioner har olika operativa behov. Den gemensamma nivån bör därför ange mål, ansvar, samordning och uppföljning, medan genomförandet behöver utformas tillsammans med respektive lokalsamhälle.

5. Samlad slutsats

Utvärderingarna uttrycker inte främst en önskan om fler isolerade insatser. De efterfrågar ett annat sätt att arbeta: mer sammanhållet, långsiktigt, platsbaserat och anpassat till en geografi där vatten, avstånd, omlastning, säsongsvariationer och små befolkningsunderlag påverkar varje samhällsfunktion.

Det finns samtidigt ett tydligt erbjudande från lokalsamhället. Öborna har kunskap, nätverk, beredskap och vilja att bidra. Från stad och region efterfrågas framför allt tydligt ansvar, fungerande samordning och strukturer där den lokala kompetensen används innan beslut fattas.

Materialet visar tydliga kopplingar mellan demografi och bostäder, mellan gods och offentlig service, mellan klimat och fysisk planering samt mellan lokal beredskap, energiförsörjning och organisatoriskt lärande.

Vägen framåt
Börja med ett begränsat antal tydliga uppdrag som har utsedd ansvarig, gemensamt kunskapsunderlag och datum för återkoppling. Låt skärgårdssamordning, transport/logistik, bostäder och lokal beredskap vara de första sammanhållande spåren.

Underlag och sakuppgifter

Sammanställningens analysdel bygger på de 26 inkomna reflektionsunderlagen från skärgårdsdagen. Bakgrundsavsnittet om öarna har bearbetats från arrangörernas ö-manus och kontrollerats mot offentligt tillgänglig information från Göteborgs Stad och Göteborg & Co i augusti 2026.

Offentliga faktakällor: goteborg.se samt goteborg.com (sidor om resor till södra skärgården och om Asperö, Brännö, Köpstadsö, Vrångö, Donsö och Styrsö).